

A Handbook of the Polish United Workers' Party, red. Konrad Rokicki,
Warszawa 2024, 384 s., ISBN 978-83-8229-973-1

Polska Zjednoczona Partia Robotnicza w szczytowym momencie, u schyłku „dekady Gierka”, liczyła oficjalnie ponad 3 mln członków. Jej siła nie tkwiła jednak w liczebności ani zaangażowaniu mas partyjnych w życie społeczne i polityczne. W miarę upływu lat czynnik ideologiczny miał coraz słabsze znaczenie, a coraz bardziej oczywiste było to, że partia z nazwy komunistyczna, jest po prostu partią władzy, niepodlegającą kontroli, ocenie i odpowiedzialności. Jak dotąd nie ma syntezy działalności PZPR. Badania na temat jej działalności są rozproszone. Niniejszy tom stanowi kompendium wiedzy na temat wpływu PZPR na różne dziedziny życia, poczynając od stwarzania pozorów demokratycznego wyboru władz, poprzez nadzór nad aparatem bezpieczeństwa, wojskiem, polityką zagraniczną, gospodarką, kulturą, relacje z Kościołem katolickim. Cezurą dla autorów był rok przymusowego „zjednoczenia ruchu robotniczego” (*de facto* wcielenia resztek rozbitej Polskiej Partii Socjalistycznej do partii komunistycznej, czemu również poświęcono tu artykuł), ale w swej narracji sięgnęli oni każdorazowo do okresu, gdy instalowano w powojennej Polsce system komunistyczny, a realizatorem tych działań była Polska Partia Robotnicza. Dla osób rozpoczynających przygodę z badaniem historii tzw. Polski Ludowej bardzo cenne będą też artykuły poświęcone strukturze organizacyjnej oraz charakterystyce materiałów archiwalnych wytworzonych przez PZPR.

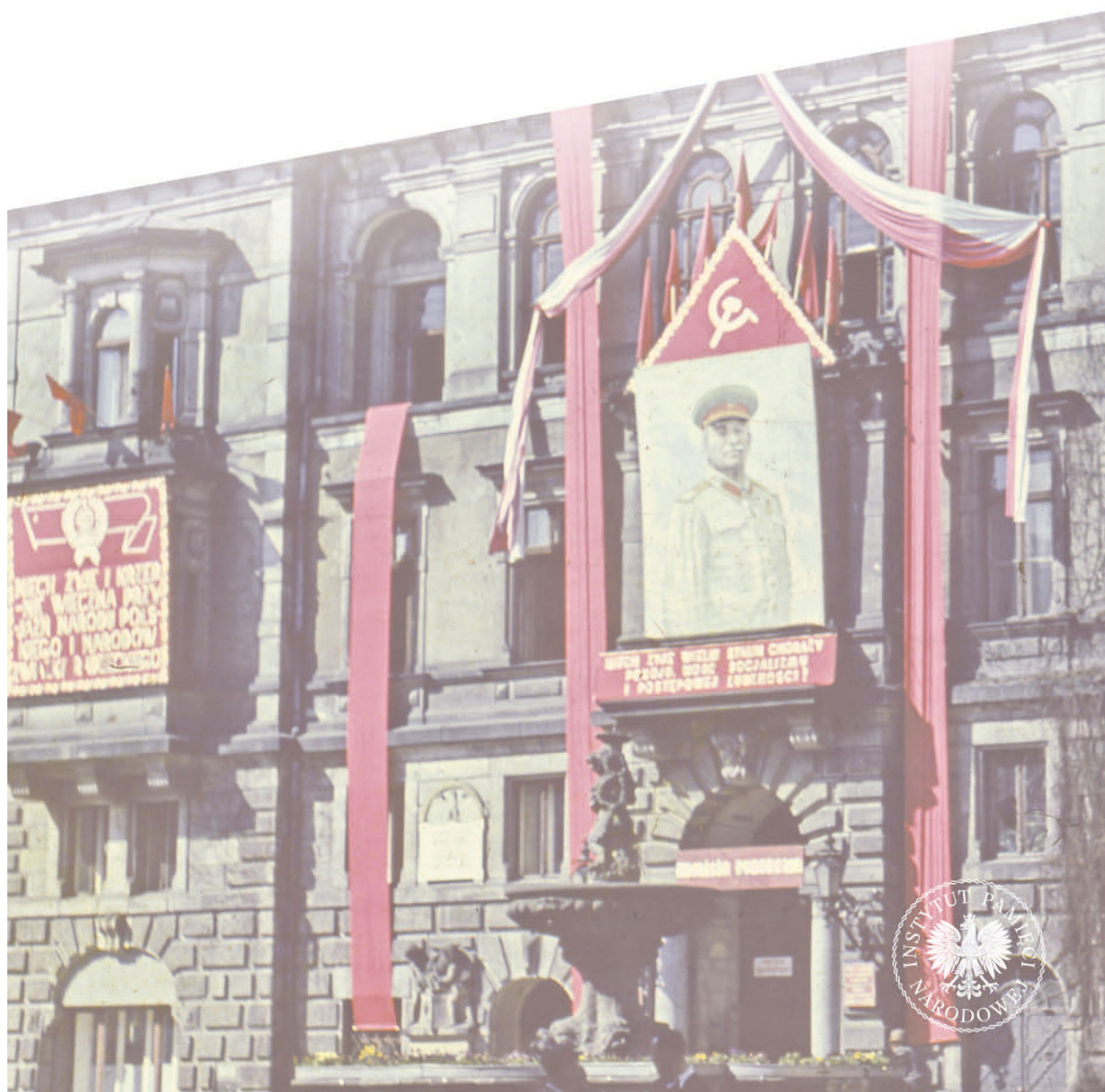
Publikacja w ramach Centralnego Projektu Badawczego IPN „Ruch komunistyczny i aparat władzy 1917–1990”.

KRZYSZTOF ŁAGOJDA

CZTERY FILARY STALINIZACJI

ZIEMIA KŁODZKA
W CZASACH SYSTEMU TOTALITARNEGO
1948–1956

Krzysztof Łagojda, *Cztery filary stalinizacji. Ziemia kłodzka w czasach systemu totalitarnego 1948-1956*, Wrocław-Warszawa 2024, 904 s. + 24 s. wkł. zdj., ISBN 978-83-8229-990-8

Publikacja w ramach Centralnego Projektu Badawczego IPN: „Struktury i metody

działania aparatu bezpieczeństwa w Polsce 1944–1989/90”.

Książka Krzysztofa Łagojdy dotyczy rozwoju stalinizmu na ziemi kłodzkiej w latach 1948–1956. System został scharakteryzowany z uwzględnieniem czterech najważniejszych filarów: partii komunistycznej, gospodarki, propagandy i aparatu represji. Dodatkowo Autor dzięki szerokiej kwerendzie źródłowej i różnym metodom badawczym dokonuje analizy porównawczej reżimu stalinowskiego na prowincji, uzyskane wyniki zestawia zaś z innymi regionami kraju. Odpowiada na pytanie, czy na prowincji istniała szansa na powstanie lokalnej odmiany systemu stalinowskiego.

